

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u sastavu: predsjednica Seada Palavrić, potpredsjednice Valerija Galić i Angelika Nussberger i sudije Mirsad Ćeman, Helen Keller, Ledi Bianku i Marin Vukoja, na sjednici održanoj 19. juna 2024. godine, u predmetu broj **AP-448/23**, rješavajući apelaciju **Pravobranilaštva Republike Srpske Sjedište zamjenika pravobranioca Banjaluka**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. stav (3) tačka i), člana 57 stav (2) tačka a) i člana 58. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst(«Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 94/14, 47/23 i 41/24), donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Pravobranilaštva Republike Srpske Sjedište zamjenika pravobranioca Banjaluka** podnesena protiv Presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 85 0 P 075286 21 Rev od 17. novembra 2022. godine, zbog toga što je *ratione personae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

1. Pravobranilaštvo Republike Srpske Sjedište zamjenika pravobranioca Banjaluka (u daljnjem tekstu: apelant), podnio je 26. januara 2023. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Vrhovnog suda Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud) broj 85 0 P 075286 21 Rev od 17. novembra 2022. godine, Presude Okružnog suda u Doboju (u daljnjem tekstu: Okružni sud) broj 85 0 P 075286 21 Gž 2 od 12. oktobra 2021. godine i Presude Osnovnog suda u Doboju (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) broj 85 0 P 075286 19 P od 3. marta 2021. godine.
2. Presudom Osnovnog suda od 3. marta 2021. godine odbačena je kao neblagovremena tužba tužitelja Republike Srpske podnesena protiv prvotuzene J. S. i drugotuzenog T. G. za utvrđenje da je ugovor o kupoprodaji koji je zaključen 28. oktobra 2016. godine, između drugotuzenog i prvotuzene u dijelu koji je potreban za namirenje tužiteljevog potraživanja u određenom iznosu, bez pravnog dejstva. Odbijen je tužiteljev zahtjev da prvotuzena trpi da tužitelj svoje potraživanje koje ima prema drugotuzenom po pravosnažnoj presudi, namiri prodajom nepokretnosti, kao i zahtjev za određivanje zabilježbe spora.

3. Presudom Okružnog suda od 12. oktobra 2021. godine odbijena je tužiteljeva žalba u osporenom 1, 2, i 4. stavu izreke prvostepene presude i prvostepena presuda potvrđena u st. 1. i 2. izreke, dok je u stavu 4. izreke prvostepena presuda ukinuta i odbačena kao neblagovremena tužiteljeva tužba. Tom presudom usvojene su žalbe stranaka i prvostepena presuda ukinuta u stavu 3. izreke.

4. Tužitelj, kojeg je tokom postupka zastupao apelant kao zakonski zastupnik, je protiv drugostepene odluke izjavio reviziju. Presudom Vrhovnog suda od 17. novembra 2022. godine odbijena je tužiteljeva revizija.

5. Apelant se pozvao na povredu prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija) i prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Naročito ističe da se u konkretnom slučaju ne radi o teretnom pravnom poslu, nego fiktivnom ugovoru gdje je namjera ugovorača da se preduzetim radnjama nanese štetu povjeriocu, odnosno Republici Srpskoj.

6. Pri ispitivanju dopustivosti apelacije Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. stav (3) tačka i) Pravila Ustavnog suda.

Član VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Član 18. stav (3) tačka i) Pravila Ustavnog suda glasi:

Apelacija nije dopustiva i ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

i) apelacija je ratione personae inkompatibilna sa Ustavom;

7. Apelant u apelaciji tvrdi da mu je povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije i pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Kao prvi uslov za *ratione personae* primjenu ovih ustavnih prava, apelant mora dokazati da je osporenim presudama pogođen u „svojoj“ pravnoj poziciji, inače, zaštićenoj ustavnim pravima, na koje se poziva. Ustavni sud ukazuje da aktivnu legitimaciju, u tom smislu, ima onaj „čije se građansko pravo ili obaveza utvrđuje“.

8. U vezi s tim, Ustavni sud prvo zapaža da je apelant podnio apelaciju u svoje ime a da iz osporenih presuda proizlazi da apelant u konkretnom postupku nije imao poziciju stranke već je u tom postupku učestvovao kao tužiteljev zakonski zastupnik. Pri tome, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj praksi već rješavao isto ili slično činjenično i pravno pitanje, te da u vezi s tim takođe nije utvrdio kršenje navedenih ustavnih prava (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti br. *AP-929/06* od 17. aprila 2008. godine i *AP-3410/09* od 18. septembra 2012. godine (dostupne i na www.ustavnisud.ba). Naime, Ustavni sud je zaključio da je apelant u predmetu *AP-929/06* podnio apelaciju u svoje ime, mada ukazuje na povredu prava iz Ustava Bosne i Hercegovine za drugog pravnog subjekta, te da zato on nije pogođen u svojoj pravnoj poziciji i nema pravo da bude apelant, već samo zastupnik pogođenog subjekta, čiji je on zakonski zastupnik. Odnosno, da se apelant u predmetu *AP-3410/09* pred Ustavnim sudom mogao pojaviti samo u ulozi zakonskog zastupnika tužitelja, kao eventualnog apelanta, i u toj ulozi tvrditi da su povrijeđena prava subjekta kojeg zastupa.

9. U skladu sa navedenim, a imajući u vidu odredbu člana 18. stav (3) tačka i) Pravila Ustavnog suda, prema kojoj će se apelacija odbaciti kao nedopuštena ukoliko je *ratione personae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

10. U skladu sa članom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Seada Palavrić